

Élmények varázsa

Mitől jó egy brigád? Hogyan kovacslik közösségé egy csoport ember? Számaltalan kritérium van ennek, de az bizonyos, hogy a közös célok, az együttes erőfeszítések, az együtt töltött órák, napok, a közös élmények hozzák leginkább közel egymáshoz az embereket.

Mindenesek

S nemcsak az olyan csoportokból lehet kitűnő kollektíva, amelyeknek tagjai egy munkaszalag mellett, közvetlen kontaktusban dolgoznak egymással. A kohéziót, az összetartó erőt megtalálhatjuk, felfedezhetjük olyan „lazábbnak” tűnő alkotó közösségekben is, mint például a Szegedi Univerzál Vegyi-, Kultúreikk és Szolgáltató Szövetkezet Hermann Ottó brigádjában.

Nem egy munkateremben, nem is egyazon munkaterületen dolgoznak a brigádtárogok. De valamennyien a „szocialista módon dolgozni, tanulni, élni” jelszó jegyében tevékenykednek. S ez a legfontosabb.

Mint Fekete László, az Univerzál elnöke mondja: — Mindig számíthatunk a munkájukra. Főként az a kollektív szellem példás, amely erre a brigádra jellemző.

— Ez a kollektíva jól együtt van, annak dacára, hogy tagjait bizony természeti kényszerükből hol erre, hol arra a munkahelyre kell állítanunk — folytatja az elnök. — Úgy is mondhatnánk: „dobáljuk” őket — ma növényvédőszerrel ki, holnap esetleg a desodort kell csinálniuk.

Tartalmasabban

Egy kis körseta az üzemben — az Univerzál új, épülő, szépülő üzemében. Szíves kalauzom a brigádvezető, Horváth Béla. S hol a reaktornál, hol a csomagológépnél, hol az irodán találkozom a brigádtagokkal. Előbb Cselovszky Jánosnéval, aki — mint még jónéhányan e kollektívában — „halmozza” a tisztségeket. Műszaki vezetőhelyettes a beosztása, ő a KISZ-szervezet titkára, és szakszervezeti bizalmi is. Emellett „gyakorló édesanya” — egy kisgyermek gondja is a vállán. De hozzá hasonlóan a többi brigádtag is: Drenkovicz Piroška, Horváth Antalné, Nyári István, Klemm Pál, Molnár Antal, Gémes Ernő, Mőzes Ferenc, Pálkúti István, Markovics Tibor — a teljesebb alkotó élet igényével, a szocialista embertípus igényességével munkálkodik, tanul, él.

Nyári István és Klemm Pál reaktorközlekedők a vegyi részlegben. Derős kedélyű, kiegyensúlyozott emberek, pedig nem könnyű, sőt kifejezetten nehéz munkakört töltöttek be. Gondos orvosi ellenőrzés mellett dolgoznak. Rendre-sorra mondják, mik a jó oldalai a brigádéletnek, s kitűnik, hogy különösen a kulturális rendezvények érdeklik őket. A közös mozi- és színházlátogatások, a szabadtéri előadások maradandó élményeit idézik.

„Április 11-én meglekítettük a Dél-alföldi Tárlatot” — olvasom a brigádnaplóban. Micsoda krónika ez! Táraltmilag is szép, de ami először megkapja a szemét: az a gondosság, szeretet, amivel a betűket, virágdíszeket cirkalmazzák. Fenyvesi György gondnok kezét dicséri a naplós szes külalakja. Ő a brigádkrónikás. Arról pedig a tagok gondoskodtak, hogy mely tartalom társuljon ehhez a formához: azzal, hogy

a munkanapokat, életüket tették együtt, egymás segítségével — tartalmasabbá.

Együtt

Figyelemre méltó például, ahogy a fent említett táralt alkotásait elemzik. Kinek mi tetszett? Ízlésformáló műhely is ilyenformán a brigád. Hagyomány és modernség kérdéseit is megvitatták a naplós tanulság szerint „a Virág cukrászdában egy-két süti mellett.”

Közös élmények. Emlékek. Drenkovicz Piroška, a vegyi részleg betanított dolgozója, és Horváth Antalné, aki szintén betanított munkás, ugyancsak egy maradandó élményre emlékezik. Egy vitorlázó repülőgépen tett útra. Elsőnek — a nők nagyobb dicsőségére — éppen Piroška ült be a pilóta mellé. Aztán a többiek is neki-bátorodtak, felültek sorban, egymás után. Szép, vidám nap volt ez.

Az ember azt hinné, hosszú ideje van együtt a kollektíva, hogy ilyen jól megértik egymást. Pedig csak tavaly március 29-én alakult. „Egyhangúlag megválasztottuk Horváth Bélát brigádvezetőnek. A névadásnál már nem volt ilyen egyöntetű a vélemény, végülis — mivel

növényvédőszer gyártunk —, hazánk nagy természet-tudósának nevével vettük fel. Így lettünk Hermann Ottó brigád” — olvasható a krónika lapjain.

„Példamutató gondosság-al”, „hiba nélkül”, „túl-teljesítjük”, „jó kollektív szellem”, „kommunista vásárnapot tartunk” — ilyen és hasonló címszavak jellemzik a vállalatokat. „A politikai oktatásban teljes létszámban részt veszünk” — mondja egy másik felajánlási pont. Teljesítették-e mindezt?

Igen. Állták a szavukat. A társadalmi munka óráit is derekasan, hasznosan töltötték ki. S ami igazán nemes tett volt: a kommunista vásárnap fizetését a vietnami gyerekek javára fizették be. Hasonló módon teremtettek pénzt az újszedői csecsemőotthon apróságainak segítésére, megajándékozására is.

S mindez folytatódott az idén is: a veradásról a feladatok teljesítéséig, a kicsinyek patronálásától a társadalmi tulajdon védelméig, a tanulástól a társadalmi munkáiig sok mindenre kiterjed a brigádk aktivitás. Ilyenformán kiérdemelték, s büszkén viselhetik a szocialista címet.

Simai Mihály

Budapest:

Nemzetközi szakszervezeti tanácskozás

Kedden reggel Budapesten, a SZOT székházában tanácskozásra gyűltek össze több európai szocialista ország fővárosának szakszervezeti vezetői, hogy — ezúttal első ízben — kicseréljék az üzemen kívüli érdekvédelmi, területpolitikai munka tapasztalatait; megbeszéljék a fővárosi tanácsokkal való együttműködés tartalmát és módszereit, s továbbfejlesszék a kapcsolatokat a különböző fővárosok szakszervezeti szervei között.

A több napos eseménysorozat megnyitóján Mekis József, a Szakszervezetek Budapesti Tanácsának elnöke üdvözölte a szakszervezeti delegátusokat, és ismertette a napirendet. Hangsúlyozta:

a lakóterületi tevékenység, a szolgáltatások fejlesztése, a közlekedés, a szociális és kulturális ellátottság javítása szervesen összefügg a dolgozók érdekeinek védelmével. Bár a körvonalazott témák minden fővárosban sajátosan jelentkeznek, s eltérőek a megoldás módjai, mégis hasznosnak ígérkezik megismerni egymás eredményeivel, törekvéseivel, problémáival, s elmélyíteni az együttműködést e témában is.

A tanácskozás előreláthatólag szerda délután ér véget. Ezután a vendégek üzemegekben, intézményekben ismerkednek a szakszervezeti munka hazai gyakorlatával.

„Oda legyen az eszünk!”

Nem tegnap hallottam a példát, de kár lenne elfelejteni. Arról van szó, hogy az egyik szövetkezeti közgyűlésen elmondták, mire mentek tavaly. Nagy gazdaság, nagy számok. Hallgatta mindenki. Jó eredmények voltak, volt mit hallgatni.

Persze, nem templom a közgyűlés, hogy ott csak a hozsanna szóljon. Mondták a népek azt is, ami a nyelvük hegyén volt. Kis ügyek a nagy tengerben. Az egyik anyóka azt panaszkolta: a 70-es esztendő jó termés után most fizették meg vele az SZTK-t. Leírtam, szóló szóra, ahogy hallottam: „Kérdezem, miért nem akkor szöltak, hogy nem mind az enyém. Ki hallott már olyat, hogy jó esztendő után rossz év reből kelljen fizetni. Mondom ezt, csak úgy legyintenek: nem érünk rá, mamám, mindenkivel levelezni.”

Ha mondták volna, igazza van anyóka, de a ló is botlik, pedig négy lába van, a néni nem zörtölődik. Gondolom, nincs is oda annyira, hogy leveleket kapjon a tészától. De a legyintés kézzel és a meglegyintés szóval nagyon beletalált az önértetébe. Hallatszák a hangját, látszik az arca rándulásán is.

Megint megszólal valaki a sok hozzászólás közben: „Megyek be az irodára, mondom, fölvenném a pénzt a paprika után. Azt mondják nekem, ne keressem rajtok, biztosan fölvettem én azt. Ejnye, kérem, ne fikciózzanak velem, dehogy vettem föl. Akkor menjen, keresse a beváltón a pénzt! Ott ülnék rajta. Lehet, hogy rajta ülnék, gondoltam, meglehet. Bemelegyek a beváltóba, ott meg azt mondják: bácsi, magát lövő tették. Ekkor meg ekkor — de, de régen volt — kiküldtük a pénzt. Mutatják is a papírost. Hát küldönc vagyok én, hogy ide-oda küldjenek? Ha egyszer itt ülnék rajta a pénzen.”

Itt is botlott a ló. Le nem venném a keresztszót a kettőért együtt se a pénztárbéllekről, de nemcsak a ló botlott. Ha egy maszek kócerájában a segéd a tulajd elküldné sétálgatni — hát ilyet ne is gondoljunk. Ilyen nincs. Vagy ha van, csak egyszer van. A tulaj azt mondja: tudod mit, öcsém? Cseréljünk helyet. Sétálgass most te, de vissza se gyere. Ezt ténne a maszek tulaj. A nagy szövetkezet öreg gazdái bemennek az irodába, az egyiknek

azt vágják oda, nem érünk rá „mindenkivel” levelezni, a másikkal meg azt, fusson a pénze után Szegeden. Egyik sem mondta, cseréljünk csak hegyet egy napra. Menjen ki a paprikaföldre, nyugdíjas derék-al. Csak a paprikabácsi mondta: oda legyen az eszünk, mit csinálunk!

Jól tudom, ez se ennyire egyszerű. Igaz, hogy a tulajdonos ment be az irodába, de az a tulajdonos együtt a dolgozó is. Ha feketíteni akarnám a képet, ezt keverném még bele. Lehet deríteni is az árnyékot. Mit csinált a pénztáros, amikor éppen „oda volt az esze”. Intézte a másik tulajdonos dolgát.

Lehet ez is, lehet az is. Ha tanmesének vesszük csak a valódi történetet — hiszen valójában nem ismerjük a pénztáros —, és társakat keresünk mellé, találunk ilyet is, olyat is. Van, aki annyira elfoglalt, és annyira becsületesen végzi munkáját, hogy nagy igyekezetében botlik meg. Olyan is van, aki annyira alulról jövő szónak hallja a jámbor kérést, hogy begöngyölt fejében eltéved még a fohász is.

Az „asztalbetegség” minden tünetét ismerjük már. Jó orvos felől is biztos diagnózt adna, és hatásos gyógyszert is mellé.

Ha a munka sok, és nem az emberség a kevés, akkor is segíteni kell. Jut ember meg a fölösleges értekezletekre is — és amíg ember jut rá, lesz is fölösleges értekezlet —, csak ott vagyunk szegények, ahol szikrát vet az indulat? Poklok poklát vennénk le annak a válláról, akit tíz fillér elfizetéséért is köteles kirázni a hideg, és akinek a kívülálló igénye szerint fejből tudnia kellene félezer ember minden zsebbevágó gondját. Ne a pallost forgassuk ilyenkor, ha józan belátás többre visz.

De azért „oda legyen az eszünk”, ha olyan melegíti a széklet, aki ügyfélrel csak öt lépcsővel följebb tud beszélni. A jó kovács ismeri a vasat hidegen is, melegen is. Ebből él. Az üveg-fúvó ismeri az üveget, tisztelje és becsülje az eléje vetődő embert. Mert ő meg ebből él. Igaz, ez a nehezebb.

Horváth Dezső

Óránként 2 millióval több vetés

„Szövcsaládok” a textilművekben

A Szegedi Textilművekben a legutóbbi értékelés értelmében 35 százalékkal, a vónul meg, hogy amíg azelőtt munkaerőhiánnyal küzdöttek, s időnként többszáz gép is állt kihaszánlatlanul, ez a probléma az idei első negyedév végére lényegében megoldódott. A dolgozók ugyanis igyekeznek minél több gépet ellátni, sőt a nem közvetlen termelő munkakörből is jelentkezők fonó-, vagy szövőgép-kezelésre. A munkaerőhiány miatti gépiállás a fonodában megszűnt, a szövődében pedig a korábbi 16-ról 3 százalékra csökkent. A módszer tavalyi bevezetése óta a fonoda 2500 kilométerrel több fonalat, a szövőde kétmillió vetéssel többet termel minden órában.

Adatát is, akkor általában havi kéreket. A kollektív megkapják a felszabaduló eredmény főként abban nyilvánult meg, hogy amíg azelőtt munkaerőhiánnyal küzdöttek, s időnként többszáz gép is állt kihaszánlatlanul, ez a probléma az idei első negyedév végére lényegében megoldódott. A dolgozók ugyanis igyekeznek minél több gépet ellátni, sőt a nem közvetlen termelő munkakörből is jelentkezők fonó-, vagy szövőgép-kezelésre. A munkaerőhiány miatti gépiállás a fonodában megszűnt, a szövődében pedig a korábbi 16-ról 3 százalékra csökkent. A módszer tavalyi bevezetése óta a fonoda 2500 kilométerrel több fonalat, a szövőde kétmillió vetéssel többet termel minden órában.

Ezt szolgálják a szövőde dolgozók kezdeményezésére megalakult „szövcsaládok”. Száz gép kezelésére alakul egy-egy család, amelyek tagjai a kisegítő munkástól a művezetőig érdekeltek a mennyiségi és minőségi munka javításában. Szükség esetén egymást segítik, ha kell elvállalják a távolmaradók gépeinek kezelését is. A módszer egyéni eredménye: személyenként többszáz forinttal emelkedett a

D. B.

Tiszaszigetről Szegedre

(Zelman Ferenc felvétele)
Tiszaszigeten, a Búzakarász Termelőszövetkezet kertészetének üvegházában folyamatosan szedik a paradicsomot. A paprika húsa is megvastagodott már és a szabadföldi palánták is szépen erősödnek. A jól fejlett karalábát már két hete szüretelik az asszonybrigádok. Naponta 35—40 ezer darabot raknak a ládákba és szállítanak el. A paprikaültetéssel is jól haladnak. A közös gazdaság kertészeinek termékeit teherautókkal a MEK Dorozsmai úti központjába szállítják, majd innen jut el a város boltjaiba. Képünkön: szedik a karalábót.

Közlekedés- gazdasági konferencia

Kedden Miskolcon, a Szakszervezetek Borsod megyei Tanácsának székházában megkezdődött a IV. országos közlekedésgazdasági konferencia. A háromnapos tanácskozás megnyitóján ott volt dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. Mészáros Károly miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója.

Dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter megnyitó előadásában hangsúlyozta a korszerű áru-

fuvározási módszerek, közutak a nagykonténeres szállítási elterjesztésének a fontosságát. Utalt arra, hogy a KGST tagországai között már a közeljövőben életbe lép az a megállapodás, amely lehetőséget ad a nemzetközi konténerforgalom gyors ütemű fejlesztésére.

A megnyitó plenáris ülés után a résztvevők Aggtelekre látogattak.

A konferencia szerdán folytatódik. (MTI)